

Αφροδίτη Σιβετίδου

«Η ποίηση είναι η αρχή της άγραφης τέχνης, ξεκινάει από το τίποτα, το κενό το έλλειμμα»¹, εξηγούσε ο Μάρκος Μέσκος σε μια προσπάθεια ορισμού της ποιητικής δημιουργίας και προσδιορισμού της προέλευσης και της αναγκαιότητάς της. Πηγάζοντας από το ανεξιχνίαστο, με αφετηρία προσωπικά βιώματα και συναισθήματα, η γραφή του Μέσκου κινείται επίμονα στην αναζήτηση του νοήματος της ζωής και του κόσμου. Δημιουργώντας ένα ποιητικό σύμπαν –όπου ο χόσμος των ζωντανών και των νεκρών, η φύση, οι τόποι, η Ιστορία συμμετέχουν σταθερά και ισότιμα– προσκαλεί τον αναγνώστη σε ένα συντροφικό ταξίδι, για να μοιραστεί μαζί του ανησυχίες, φόβους, απογοητεύσεις, θλίψη και μοναξιά. Την ιδιότητη σχέση δημιουργικής συνομιλίας με το «κενό», με κορύφωση αυτούς που άφησαν ανεξίτηλο το ίχνος της απουσίας τους, αποδίδει περίτεχνα ο ίδιος, αποκαλύπτοντας με ειλικρίνεια την κυριότητα του έργου του:

Μοιάζει η πορεία ευθύγραμμη μα δεν είναι· συχνά λοξοδρομεί και ανατρέπει. Ας πούμε, ελάχιστη κυριότητα ανήκει στ' όνομά μου. Η πλήρης κυριότητα, πάνω απ' όλα, ανήκει στους νεκρούς που εμπνεύσανε τα ποιήματά μου.

(στον Ενικό και Πληθυντικό φίθυρο, Νεφέλη, 2009, σ. 15)

Αν οι νεκροί στοιχειώνουν τη γραφή του και η απουσία γίνεται ο χώρος όπου αντλεί την έμπνευσή του, τότε η επίμονη παρουσία της σιωπής με διάφορες μορφές στο έργο του φαντάζει εύλογη: σιωπές του λόγου, σιωπές της απουσίας, σιωπές της φύσης και του τόπου «συναθιούνται [μέσα σε] χιλιάδες λέξεις» για να γίνουν ποίηση, αφού υποστούν «την αυθαιρεσία της υπέρβασης του λόγου»². Στην κατεύθυνση της σιωπής δείχνει και το τριγωνικό σχήμα του αινιγματικού τίτλου της συλλογής στον Ενικό και Πληθυντικό φίθυρο, με την πλούσια πολυσημία του. Με το λέξημα «φίθυρος», όπου διαχρίνω να εμπειρέχεται ο ποιητικός λόγος, στην άνω αιχμή του τριγώνου, οι όροι «Ενικός» και «Πληθυντικός» μοιράζονται ισοσκελώς τις ιδιότητες του πομπού και του δέκτη, καταδεικνύοντας το υποκείμενο του λόγου ο πρώτος, και τον παραλήπτη-αναγνώστη ο δεύτερος. Υπογραμμίζεται, άλλωστε, στις σελίδες του βιβλίου, η εμμονή του ποιητή στον ρόλο της ποίησης, που θα δικαίωνε ακόμη και τον τολμηρό χαρακτηρισμό του σαν «ποιητικού δοκιμίου». Ανιχνεύεται εδώ συστηματικά η έννοια της ουσίας του ποιητικού λόγου, ο οποίος ανασύρει